

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2005/32/EÜ,

6. juuli 2005,

mis käsitleb raamistiku kehtestamist energiat tarbivate toodete ökodisaini nõuete sätestamiseks ja millega muudetakse nõukogu direktiivi 92/42/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 96/57/EÜ ja 2000/55/EÜ

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

keskkonnasaaste ülekandmist, eeldusel et seda on võimalik saavutada ilma üleliigsete kulutusteta.

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 95,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, ⁽¹⁾toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Liikmesriikide erinevad energiat tarbivate toodete ökodisainiga (keskkonnasäästliku kavandamisega) seotud õigusaktid ja haldusmeetmed võivad tekitada kaubandustõkkeid, moonutada ühenduses konkurentsi ja seega vahetult häirida siseturu toimimist. Siseriiklike õigusaktide ühtlustamine on ainuke vahend kaubandustõkete ja kõlvatu konkurentsi tekkimise vältimiseks.
- (2) Energiat tarbivatele toodetele (edaspidi "ETT") langeb suur osa looduslike ressursside ja energia tarbimisest ühenduses. Nendel toodetel on lisaks sellele suur hulk teisi olulisi keskkonnamõjusid. Enamike ühenduse turul olevate tooteliikide puhul võib sarnase funktsiooni ja võimsuse juures täheldada oluliselt erinevaid keskkonnamõjusid. Säästva arengu huvides tuleb pidevalt tegeleda nende toodete poolt üldiselt põhjustatud keskkonnamõjude vähendamisega, eelkõige selgitades välja kahjulike keskkonnamõjude peamised allikad ja vältides

- (3) Keskkonnasäästlike toodete kavandamine on ühenduse integreeritud tootepoliitika strateegia oluline komponent. Ennetava vahendina pakub toodete keskkonnasäästlik kavandamine tootjatele, tarbijatele ja üldsusele uusi konkreetseid võimalusi toodete keskkonnakaitsemeetmete optimeerimiseks ja samaaegselt nende kasutuskvaliteedi säilitamiseks.

- (4) Energiatõhususe parandamine — mille puhul üks käepärastest valikutest on elektrienergia efektiivsem lõpptarbimine — on oluliseks panuseks ühenduse kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisega seonduvate eesmärkide saavutamiseks. Elektrienergia vajadus on energiakasutuse kõige kiiremini kasvav kategooria ja prognooside kohaselt kasvab see järgneva 20 — 30 aasta jooksul veelgi, kui nimetatud tendentsi piiramiseks ei rakendata poliitilisi meetmeid. Komisjoni koostatud Euroopa kliimamuutuste programmi kohaselt on võimalik saavutada energiatarbimise olulist vähendamist. Kliimamuutus on üks Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 1600/2002/EÜ vastu võetud ühenduse kuuenda keskkonnaalase tegevusprogrammi ⁽³⁾ prioriteetidest. Energia kokkuhoid on kõige väiksemate kulutustega viis varustuskindluse suurendamiseks ja impordisõltuvuse vähendamiseks. Seepärast tuleb nõudluse osas võtta olulisi meetmeid ja seada olulisi eesmärgi.

⁽¹⁾ ELT C 112, 30.4.2004, lk 25.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 20. aprilli 2004. aasta arvamus (ELT C 104 E, 30.4.2004, lk 319), nõukogu 29. novembri 2004. aasta ühine seisukoht (ELT C 38 E, 15.2.2005, lk 45), Euroopa Parlamendi 13. aprilli 2005. aasta seisukoht ja nõukogu 23. mai 2005. aasta otsus.

⁽³⁾ EÜT L 242, 10.9.2002, lk 1.

- (5) ETTde väljatöötamise etapil tuleks võtta meetmeid, kuna on näha, et sellel etapil selgub toote elutsükli jooksul ilmnev keskkonnasaaste ning tekivad peamised kulutused.
- (6) Tuleb luua ühtne raamistik, et määratleda ühenduse nõudeid ETTde keskkonnasäästliku kavandamise osas eesmärgiga tagada vaba liikumine neile nõuetele vastavatele toodetele ja vähendada nendest tulenevaid keskkonnamõjusid. Niisuguste nõuete määratlemisel tuleb arvestada ausa konkurentsi ja rahvusvahelise kaubanduse põhimõtteid.
- (7) Ökodisaini nõuete kehtestamisel tuleb arvestada ühenduse kuuenda keskkonnavalase tegevusprogrammi eesmäärke ja prioriteete ning — kui see on asjakohane — nimetatud programmi temaatiliste strateegiate asjaomaseid eesmäärke.
- (8) Käesoleva direktiivi eesmärgiks on saavutada ETTde võimalike keskkonnamõjude vähendamiseks keskkonnakaitse kõrge tase, mis tuleb lõpuks kasuks toodete tarbijatele ja teistele lõpptarbijatele. Säästev areng nõuab ka kavandatavate meetmete tervislike, ühiskondlike ja majanduslike mõjude mõistlikku arvestamist. Toodete suurem energiatõhusus aitab kaasa energiavarustuskindlusele, mis on omakorda terve majanduse ning seega säästva arengu üheks eelduseks.
- (9) Liikmesriik, kes peab keskkonnakaitsega seotud oluliste vajaduste tõttu vajalikuks säilitada siseriiklikke sätteid või kohaldatava rakendusmeetme võtmise järel ainuomaselt selles liikmesriigis ilmneva probleemi tõttu kehtestada keskkonnakaitsega seotud uutel teaduslikel tõenditel põhinevaid siseriiklikke sätteid, võib seda teha, järgides EÜ asutamislepingu artikli 95 lõigetes 4, 5 ja 6 sätestatud tingimusi, mis näevad ette eelneva teatamise komisjonile ja kinnitamise komisjoni poolt.
- (10) Paremast kavandamisest tulenevate keskkonnaeeliste maksimeerimiseks võib osutada vajalikuks teavitada tarbijaid ETTde tunnustest ja omadusest, mis on keskkonna jaoks olulised, ning nõustada neid nimetatud toodete keskkonnasäästlikul kasutamisel.
- (11) Integreeritud tootepoliitika rohelises raamatus sätestatud kontseptsioon, mis on ühenduse kuuenda keskkonnavalase tegevusprogrammi oluline ja uuenduslik osa, järgib eesmärki vähendada toodete keskkonnamõjusid kogu nende elutsükli jooksul. Arvestades neid keskkonnamõjusid juba toote kavandamisel, saab keskkonnakaitset parandada kulusäästlikul viisil. Eeskirjad peaksid olema piisavalt paindlikud, et keskkonnanõudeid saaks toodete kavandamisel arvestada samal ajal tehnilisi, funktsionaalseid ja majanduslikke vajadusi silmas pidades.
- (12) Ehkki ulatuslik samm keskkonnavalase tegevuse tulemuslikkuse suunas on soovitatav, peaks kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamine energiatõhususe suurendamise teel olema kuni tööplaani vastuvõtmiseni esmatähtis keskkonnavalane eesmärk.
- (13) Võib olla vajalik ja õigustatud kehtestada teatud toodetele või teatud keskkonda puudutavatele tunnustele kvantitatiivsed ökodisaini nõuded, et piirata toodetest tulenevaid keskkonnamõjusid miinimumini. Arvestades pakilist vajadust anda panus Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni Kyoto protokoll (UNFCCC) täitmisesse, ja ilma et see piiraks käesolevas direktiivis toetatud integreeritud lähenemist, tuleks anda teatav prioriteet meetmetele, millel on suur potentsiaal vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid väheste kuludega. Nimetatud meetmed soodustavad ka ressurside säästvat kasutamist ning on oluliseks panuseks säästvate tootmis- ja tarbimisstruktuuride programmide kümneaastasest raamistikku, mis võeti vastu 2002. aasta septembris maailma säästva arengu tippkohtumisel Johannesburgis.
- (14) Üldise põhimõttena tuleks ETTde energiatarbimist oote- või väljalülitatud režiimis vähendada miinimumini, mis on vajalik nende korralikuks toimimiseks.
- (15) Võrdluseks tuleks võtta parimad turul, sealhulgas rahvusvahelistel turgudel, olevad tooted või tehnoloogiad ning ökodisaini nõuete ulatus tuleks määrata tehnilise, majandusliku ja ökoloogilise analüüsi põhjal. Nimetatud nõuete taseme sätestamise paindlik meetod võimaldab kergemini toodete keskkonnaomadusi kiirelt parandada. Asjaomaste huvitatud isikutega tuleks konsulteerida ja nad aktiivselt analüüsi kaasata. Siduvate meetmete kehtestamine nõuab piisavat konsulteerimist huvitatud

isikutega. Nendel konsultatsioonidel võib ilmned a meetmete sammhaaval kehtestamise või üleminekumeetmete vajadus. Vahe-eesmärkide kehtestamine muudab poliitika rohkem ettearvatavaks, võimaldab arvestada toodete arendustsükleid ja kergendab huvitatud isikutel pikaajalist planeerimist.

- (16) Prioriteediks peavad olema alternatiivsed lahendused nagu tööstuse enesereguleerimine, eeldusel et poliitilisi eesmärke saab nende abil saavutada eeldatavasti kiiremini või väiksemate kulutustega kui kohustuslike nõuete kehtestamisega. Seadusandlikud meetmed võivad osutuda vajalikuks, kui turujõud ei juhi arengut soovitud suunas või ei tee seda piisava kiirusega.
- (17) Eneseregulatsioon, sealhulgas vabatahtlikud kokkulepped tööstuse ühepoolselt võetud kohustuste kujul, võib tänu kiirele ja väheste kuludega rakendamisele tuua kiireid edusamme ja võimaldada paindlikku ja asjakohast kohandumist tehniliste võimaluste ja turu tundlikkusega.
- (18) Vabatahtlike kokkulepete või rakendusmeetme alternatiivina esitatud teiste eneseregulatsiooni meetmete hindamiseks peaks olema kättesaadav teave vähemalt järgmiste teemade kohta: osalemise avatus, lisaväärtus, representatiivsus, kvantifitseeritud ja astmelised eesmärgid, kodanikuühiskonna kaasamine, seire ja aruandlus, eneseregulatsiooni algatuse haldamise kulutasuvus, säästvus.
- (19) "Komisjoni teatise keskkonnakokkulepete kohta ühenduse tasandil regulatsioonikeskkonna lihtsustamise ja parandamise tegevuskava raames" peatükk 6 võiks anda kasulikke pidepunkte tööstusele enesekontrolli hindamiseks seoses käesoleva direktiiviga.
- (20) Käesolev direktiiv peaks soodustama ka väikestes ja keskmise suurusega ettevõtjates keskkonnasäästliku kavandamise kontseptsiooni arvestamist. Seda saaks lihtsustada, tehes nimetatud toodete säästualase teabe ulatuslikult kättesaadavaks ja lihtsalt ligipäraseks.
- (21) ETTd, mis täidavad käesoleva direktiivi rakendusmeetmetes sätestatud ökodisaini nõudeid, peaksid kandma EÜ-vastavusmärgist ja asjaomaseid andmeid, mis võimaldavad nende vaba liikumist siseturul. Rakendusmeetmete range täitmine on vajalik reguleeritud ETT keskkonnamõjude vähendamise ja ausa konkurentsi tagamiseks.
- (22) Rakendusmeetmete ja oma tööplaani väljatöötamisel peaks komisjon konsulteerima liikmesriikide esindajatega ning huvitatud isikutega, kelle jaoks tooterühm on oluline; nende hulka kuuluvad teiste hulgas tööstus, sealhulgas väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad ja käsitööstus, ametiühingud, hulgi- ja jaekaubandusega tegelevad ettevõtjad, importijad, keskkonnakaitseorganisatsioonid ja tarbijate ühingud.
- (23) Rakendusmeetme väljatöötamisel peaks komisjon kohasel määral arvestama ka olemasolevaid riiklikke keskkonnavalaseid õigusakte, mida tuleks liikmesriikide arvates säilitada, eriti mürkainete osas, seejuures ei tohi vähendada liikmesriikides kehtivat õigustatud keskkonnakaitse taset.
- (24) Arvestada tuleks ka tehnilise ühtlustamise direktiivides kasutatavaid eeskirju ja mooduleid, mis on sätestatud nõukogu 22. juuli 1993. aasta otsuses 93/465/EMÜ, mis käsitleb vastavushindamismenetluse eri etappide mooduleid ning EÜ-vastavusmärgise kinnitamise ja kasutamise eeskirju, mis on mõeldud kasutamiseks tehnilise ühtlustamise direktiivides. ⁽¹⁾
- (25) Järelevalveasutused peaksid vahetama teavet käesoleva direktiiviga kavandatavate meetmete kohaldamisala kohta, et turu järelevalvet tõhusamini kujundada. Seejuures tuleks kasutada nii palju kui võimalik elektroonilisi sidevahendeid ja ühenduse asjaomaseid programme. Soodustada tuleks teabevahetust keskkonnamõjude kohta elutsükli jooksul ja konstruktsioonilahenduste alaste saavutuste kohta. Tootjate keskkonnasäästliku kavandamise pingutustega saadud teadmiste koondamise ja levitamise näol on tegemist käesoleva direktiivi olulise lisaväärtusega.
- (26) Pädev asutus on tavaliselt avalik-õiguslik või eraõiguslik asutus, mille on määranud ametivõimud ning mis pakub vajalikke tagatisi tehnilise ekspertiisi erapooletuse ja kättesaadavuse seisukohast, et kontrollida toote vastavust kohaldatavatele rakendusmeetmetele.

⁽¹⁾ EÜT L 220, 30.8.1993, lk 23.

- (27) Olles teadlikud mittevastavuse vältimise tähtsusest, peaksid liikmesriigid tagama tõhusaks turujärelevalveks vajalike vahendite kättesaadavuse.
- (28) Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate ökodisainialase koolituse ja teavitamise osas võib tekkida vajadus kaaluda lisameetmete rakendamist.
- (29) Ühenduse tasandil harmoneeritud standardid parandavad siseturu toimimist. Niipea kui viide harmoneeritud standardile on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, tuleb eeldada, et sellele standardile vastavuse korral on täidetud käesoleva direktiivi alusel vastu võetud rakendusmeetme asjaomased nõuded, seda ka siis, kui lubatud peaksid olema ka teised vastavuse tõendamise viisid.
- (30) Harmoneeritud standardid peavad eelkõige aitama tootjatel kohaldada käesoleva direktiivi alusel vastu võetud rakendusmeetmeid. Need standardid võivad etendada olulist rolli mõõte- ja testimismetodite kehtestamisel. Mis puutub üldistesse ökodisaini nõuetesse, siis saaksid tootjaid, luues oma toodete ökoloogilise profiili vastavalt igakordselt kohaldatava rakendusmeetme nõuetele, suures osas tugineda harmoneeritud standarditele. Standardites peab olema üheselt viidatud sellele, missugune on seos vastavate standardite ja nendes käsitletud nõuete vahel. Harmoneeritud standardi eesmärk ei tohi olla keskkonnanäppide piirmäärade kehtestamine.
- (31) Käesolevas direktiivis kasutatud mõistete määratlemise eesmärgil on soovitat tugineda asjakohastele rahvusvahelistele standarditele nagu ISO 14040.
- (32) Käesolev direktiiv on kooskõlas tehnilise ühtlustamise ja standardimise uue kontseptsiooni teatavate põhimõtete, mis on sõnastatud nõukogu 7. mai 1985. aasta resolutsioonis ⁽¹⁾ tehnilise ühtlustamise ja standardimise uue kontseptsiooni kohta. 28. oktoobri 1999. aasta resolutsioonis standardimise rolli kohta Euroopas ⁽²⁾ soovitas nõukogu komisjonil kontrollida, kas uue lähenemise põhimõtteid saaks laiendada täiendavatele, seni hõlmamata valdkondadele, et igal võimalusel parandada ja lihtsustada asjaomaseid õigusakte.
- (33) Käesolev direktiiv täiendab ühenduse olemasolevaid õigusakte nagu nõukogu 22. septembri 1992. aasta direktiivi 92/75/EMÜ kodumasinade energia ja muude ressursside tarbimise näitamise kohta märgistuses ja ühtses tootekirjelduses, ⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuli 2000. aasta määrust (EÜ) nr 1980/2000 ühenduse muudetud ökomärgise andmise süsteemi kohta, ⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. novembri 2001. aasta määrust (EÜ) nr 2422/2001 ühenduse elektrisäästlike bürooseadmete märgistusprogrammi kohta, ⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. jaanuari 2003. aasta direktiivi 2002/96/EÜ elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete kohta, ⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. jaanuari 2003. aasta direktiivi 2002/95/EÜ teatavate ohtlike ainete kasutamise piiramise kohta elektri- ja elektroonikaseadmetes ⁽⁷⁾ ja nõukogu 27. juuli 1976. aasta direktiivi 76/769/EMÜ liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta seoses teatavate ohtlike ainete ja valmististe turustamise ja kasutamise piirangute kohta. ⁽⁸⁾ Käesoleva direktiivi ja ühenduse olemasolevate õigusaktide vaheline sünergia peaks nende mõju tugevdama ja aitama kaasa tootjatele esitatavate selgete ja arusaadavate nõuete väljatöötamisele.
- (34) Kuna nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiiv 92/42/EMÜ uute vedel- või gaaskütusega kütavate kuumaveekatelde efektiivsusnõuete kohta, ⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. septembri 1996. aasta direktiiv 96/57/EÜ kodumajapidamises kasutatavate elektriliste külmikute ja sügavkülmikute ning nende kombinatsioonide energiatõhususe nõuete kohta ⁽¹⁰⁾ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. septembri 2000. aasta direktiiv 2000/55/EÜ luminofoorlampide liiteseadiste energiatõhususe nõuete kohta ⁽¹¹⁾ sisaldavad juba energiatõhususe nõuete ülevaatamise sätteid, tuleb need üle võtta käesolevasse raamistikku.
- ⁽¹⁾ EÜT C 136, 4.6.1985, lk 1.
- ⁽²⁾ EÜT C 141, 19.5.2000, lk 1.
- ⁽³⁾ EÜT L 297, 13.10.1992, lk 16. Direktiivi on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).
- ⁽⁴⁾ EÜT L 237, 21.9.2000, lk 1.
- ⁽⁵⁾ EÜT L 332, 15.12.2001, lk 1.
- ⁽⁶⁾ ELT L 37, 13.2.2003, lk 24. Direktiivi on muudetud direktiiviga 2003/108/EÜ (ELT L 345, 31.12.2003, lk 106).
- ⁽⁷⁾ ELT L 37, 13.2.2003, lk 19.
- ⁽⁸⁾ EÜT L 262, 27.9.1976, lk 201. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2004/98/EÜ (ELT L 305, 1.10.2004, lk 63).
- ⁽⁹⁾ EÜT L 167, 22.6.1992, lk 17. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2004/8/EÜ (ELT L 52, 21.2.2004, lk 50).
- ⁽¹⁰⁾ EÜT L 236, 18.9.1996, lk 36.
- ⁽¹¹⁾ EÜT L 279, 1.11.2000, lk 33.

- (35) Direktiiv 92/42/EMÜ näeb ette katelde energiatõhususe hindamist märgistega. Kuna liikmesriigid ja tööstus jõudsid otsusele, et nimetatud hindamissüsteem ei täida ootusi, tuleks direktiivi 92/42/EMÜ muuta, et avada tee tõhusamatele meetmetele.
- (36) Nõukogu 13. veebruari 1978. aasta direktiiv 78/170/EMÜ, mis käsitleb ruumi kütmiseks ja kuuma vee tootmiseks kasutatavate generaatorite jõudlust ning soojusallikate ja kuumaveetorustiku isoleerimist uutes ja olemasolevates mittetööstushoonetes, ⁽¹⁾ asendati direktiiviga 92/42/EMÜ, nõukogu 29. juuni 1990. aasta direktiiviga 90/396/EMÜ küttegaasiseadmeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ⁽²⁾ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2002. aasta direktiiviga 2002/91/EÜ ehitiste energiatõhususe kohta. ⁽³⁾ Seega tuleb direktiiv 78/170/EMÜ tunnistada kehtetuks.
- (37) Nõukogu 1. detsembri 1986. aasta direktiiv 86/594/EMÜ majapidamisseadmete poolt tekitatava ja õhu kaudu leviva müra kohta ⁽⁴⁾ sätestab, missugustel eeldustel võivad liikmesriigid nõuda andmete avaldamist selliste seadmete poolt tekitatud müra kohta, ja kehtestab menetluse mürataseme määramiseks. Ühtlustamise käigus tuleks tekkivat müra arvestada keskkonna jaoks oluliste omaduste üldisel hindamisel. Kuna käesoleva direktiiviga kehtestatakse integreeritud kontseptsioon, tuleks direktiiv 86/594/EMÜ tunnistada kehtetuks.
- (38) Käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise kord. ⁽⁵⁾
- (39) Liikmesriigid peaksid kehtestama karistused, mida kohaldatakse vastavalt käesolevale direktiivile vastu võetud siseriiklike õigusnormide rikkumisel. Nimetatud karistused peaksid olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
- (40) Tuletatakse meelde, et paremat õigusloomet käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe ⁽⁶⁾ punkt 34 näeb ette, et "nõukogu julgustab liikmesriike koostama enda jaoks ja ühenduse huvides tabelid, kus on võimaluste piires toodud direktiivide ja liikmesriikide siseriiklikku õigusesse ülevõtmise meetmete vastavus, ning teevad need üldsusele kättesaadavaks".
- (41) Kuna kavandatud meetme eesmärk, nimelt tagada siseturu toimimine kehtestades nõude, et tooted saavutaksid optimaalse keskkonnatoime, ei ole liikmesriikide tasandil piisaval määral saavutatav, mistõttu on nimetatud meede oma ulatuse ja mõju tõttu paremini saavutatav ühenduse tasandil, saab ühendus võtta meetmeid vastavalt asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsusprintsibile. Nimetatud artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv kaugemale sellest, mis on vajalik nimetatud eesmärgi saavutamiseks.
- (42) Regioonide komiteega konsulteeriti, kuid komitee ei esitanud arvamust,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Objekt ja kohaldamisala

1. Käesolev direktiiv kehtestab raamistiku ETTde keskkonnasäästliku kavandamise nõuete ("ökodisaini nõuete") sätestamiseks eesmärgiga tagada siseturul nimetatud toodete vaba liikumine.

2. Käesolev direktiiv käsitleb nõudeid, mida peavad täitma rakendusmeetmete alla kuuluvad tooted, et neid tohiks turule viia ja/või kasutusele võtta. See aitab kaasa säästvale arengule, tõstes energiatõhusust ja keskkonnakaitse taset, ning parandab samas energiavarustuskindlust.

3. Käesolevat direktiivi ei kohaldata inimeste ja kaupade veoks ettenähtud transpordivahenditele.

4. Käesolevat direktiivi ja selle rakendusmeetmeid kohaldatakse, ilma et need piiraksid ühenduse jäätmeähtlus- ja kemikaalidealaseid õigusakte, sealhulgas ühenduse fluoreeritud kasvuhoonegaase käsitlevaid õigusakte.

⁽¹⁾ EÜT L 52, 23.2.1978, lk 32. Direktiivi on muudetud direktiiviga 82/885/EMÜ (EÜT L 378, 31.12.1982, lk 19).

⁽²⁾ EÜT L 196, 26.7.1990, lk 15. Direktiivi on muudetud direktiiviga 93/68/EMÜ (EÜT L 220, 30.8.1993, lk 1).

⁽³⁾ ELT L 1, 4.1.2003, lk 65.

⁽⁴⁾ EÜT L 344, 6.12.1986, lk 24. Direktiivi on muudetud määrusega (EÜ) nr 807/2003 (ELT L 122, 16.5.2003, lk 36).

⁽⁵⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

⁽⁶⁾ ELT C 321, 31.12.2003, lk 1.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) *energiat tarbiv toode (ETT)* — toode, mis vajab pärast turuleviimist ja/või kasutuselevõttu nõuetekohaseks toimimiseks energiat (elektrienergia, fossiilsed kütused või taastuvad energiaallikad), toode niisuguse energia tootmiseks, ülekandmiseks või mõõtmiseks või osa, mis vajab energiat ja mis on ette nähtud käesoleva direktiivi rakendusalaske kuuluvasse tootesse paigaldamiseks, lõpptarbija jaoks turuleviidud ja/või kasutusele võetud üksikosa, mille keskkonnatoimet saab eraldi kontrollida;
- 2) *komponendid ja sõlmed* — osad, mis on ette nähtud ETTsse paigaldamiseks, kuid mida lõpptarbija jaoks ei viida üksikosana turule ega võeta kasutusele ja mille keskkonnatoimet ei saa eraldi kontrollida;
- 3) *rakendusmeetmed* — käesoleva direktiivi alusel vastu võetud meetmed teatavate ETTde ökodisaini nõuete või nende toodete teatavate keskkonnanäaspektide määratlemiseks;
- 4) *turuleviimine* — ETT esmakordne kättesaadavaks tegemine ühenduse turul tasuliseks või tasuta levitamiseks või kasutamiseks, kusjuures turustusviis pole oluline;
- 5) *kasutuselevõtt* — ETT esmakordne nõuetekohane kasutamine lõpptarbija poolt ühenduses;
- 6) *tootja* — iga füüsiline või juriidiline isik, kes toodab käesoleva direktiivi reguleerimisalaske kuuluvaid ETTsid ja vastutab nende toodete tootja oma nime või kaubamärgi all turuleviimise ja/või kasutuselevõtu või tootja enda vajadusteks kasutamisel toote vastavuse eest käesolevale direktiivile. Kui tootja määratluse esimese lause tähenduses või importija punkti 8 tähenduses puudub, siis on tootjaks füüsiline või juriidiline isik, kes viib turule ja/või võtab kasutusele käesoleva direktiivi reguleerimisalaske kuuluvad ETTd;
- 7) *volitatud esindaja* — iga füüsiline või juriidiline isik, kelle elu- või asukoht on ühenduses ja kes on tootja poolt kirjalikult volitatud tema nimel täielikult või osaliselt täitma käesoleva direktiiviga seotud kohustusi ja formaalsusi;
- 8) *importija* — füüsiline või juriidiline isik, kelle elu- või asukoht on ühenduses ja kes viib oma äritegevuse käigus ühenduse turule kolmandast riigist pärit toote;
- 9) *materjalid* — kõik materjalid, mida kasutatakse ETT elutsükli jooksul;
- 10) *toote kavandamine* — õiguslike, tehniliste, ohutus-, töö- ja turunõuete ning muude nõuete ülevõtmine ETT tehnilistesse spetsifikatsioonidesse;
- 11) *keskkonnanäaspekt* — ETT osa või funktsioon, mis võib toote elutsükli jooksul avaldada mõju keskkonnale;
- 12) *keskkonnamõju* — keskkonna mis tahes muutus, mis on täielikult või osaliselt põhjustatud ETT poolt selle elutsükli jooksul;
- 13) *elutsükkel* — ETT eksistentsi jooksul üksteisele järgnevate ja üksteisega seotud etappide kogum alates tooraine töötlemisest kuni lõpliku kõrvaldamiseni;
- 14) *korduskasutus* — mis tahes toiming, kus ETT või selle komponentide jäätmeid kasutatakse samal eesmärgil, milleks need algselt olid ette nähtud, sealhulgas vastuvõtupunktidest, turustajatele, ringlussevõtjatele või

- tootjatele tagastatud ETT või selle komponentide jätkuv kasutamine, samuti ETT korduskasutus pärast ümber-
töötlemist;
- 15) *ringlussevõtt* — jäätmematerjali ümbertöötlemine toot-
misprotsessis algeesmärgil või muudel eesmärkidel, kuid
mitte energia taaskasutamiseks;
- 16) *energia taaskasutamine* — põlevjäätmete kasutamine
energia saamiseks otsese *põletamise* teel koos muude
jäätmatega või neist eraldi, mille puhul eraldub soojus-
energia;
- 17) *taaskasutamine* — nõukogu 15. juuli 1975. aasta direktiivi
75/442/EMÜ (jäätmete kohta) ⁽¹⁾ II B lisas ette nähtud
mis tahes toiming;
- 18) *jäätmed* — direktiivi 75/442/EMÜ I lisas loetletud
kategooriatesse kuuluv mis tahes aine või ese, millest
valdaja vabaneb, vabaneda soovib või vabanema peab;
- 19) *ohtlikud jäätmed* — kõik nõukogu 12. detsembri 1991.
aasta direktiivi 91/689/EMÜ ohtlike jäätmete kohta
artikli 1 lõike 4 kohaldamisalasse kuuluvad jäätmed; ⁽²⁾
- 20) *ökoloogiline profiil* — vastavalt asjaomastele rakendusmeet-
metele ETTle kogu elutsükli jooksul kohaldatav kirjeldus
sisenditest ja väljunditest (nagu materjalid, heitmed ja
jäätmed), mis on keskkonnamõju seisukohast olulised ja
väljendatavad mõõdetavates füüsilistes suurustes;
- 22) *keskkonnatoime parandamine* — ETT keskkonnatoime
parandamise protsess, mis hõlmab mitmeid tootepõlv-
kondi, kuigi mitte kõiki keskkonnaaspekte ühekorraga;
- 23) *ökodisain* — keskkonnanõuete arvestamine toote kavan-
damisel eesmärgiga parandada toote keskkonnatoimet
toote kogu elutsükli jooksul;
- 24) *ökodisaini nõuded* — ETTle või selle kavandamisele
esitav mis tahes nõue, mille eesmärgiks on keskkonna-
toime parandamine, või mis tahes kohustus anda teavet
toote keskkonnaaspektide kohta;
- 25) *üldised ökodisaini nõuded* — mis tahes ökodisaini nõue,
mis käsitleb ETT kogu ökoloogilist profiili ja millega ei
kehtestata konkreetsele keskkonnaaspektile piirmäära;
- 26) *spetsiifilised ökodisaini nõuded* — mis tahes kvantitatiivne ja
mõõdetav ETT konkreetsele keskkonnaaspektile esitav
ökodisaini nõue, näiteks energiatarve teatud kindlal
väljundvõimsusel töötamisel;
- 27) *harmoneeritud standard* — tehospetsifikaadid, mille
tunnustatud standardiorganisatsioon on vastu võtnud
komisjoni ülesandel Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22.
juuni 1998. aasta direktiivis 98/34/EÜ (millega nähakse
ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest teatamise
kord) ⁽³⁾ sätestatud korras, et kehtestada üle-euroopalised
nõuded, mille järgimine ei ole siiski kohustuslik.

Artikkel 3

Turuleviimine ja/või kasutuselevõtt

- 21) *ETT keskkonnatoime* — tootja poolt toote keskkonnaas-
pektide parandamiseks tehtud jõupingutuste tulemus,
mis on kirjas tehnilistes dokumentides;

1. Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed selleks, et
ETTd viiakse turule ja/või võetakse kasutusele vaid siis, kui nad
vastavad nende osas kohaldatavatele rakendusmeetmetele ja

⁽¹⁾ EÜT L 194, 25.7.1975, lk 39. Direktiivi on viimati muudetud
määrusega (EÜ) nr 1882/2003.

⁽²⁾ EÜT L 377, 31.12.1991, lk 20. Direktiivi on muudetud
direktiiviga 94/31/EÜ (EÜT L 168, 2.7.1994, lk 28).

⁽³⁾ EÜT L 204, 21.7.1998, lk 37. Direktiivi on viimati muudetud
2003. aasta ühinemisaktiga (ELT L 236, 23.9.2003, lk 68).

kannavad vastavalt artiklile 5 EÜ-vastavusmargist.

2. Liikmesriigid nimetavad turujärelevalve eest vastutavad asutused. Nad tagavad, et nimetatud asutused omaksid ja kasutaksid vajalikke volitusi, et võtta neile käesoleva direktiivi alusel pandud sobivad meetmed. Liikmesriigid määratlevad pädevate asutuste ülesanded, volitused ja töökorra; pädevad asutused on volitatud:

- i) korraldama vajalikus mahus asjakohaseid ETTde eeskirjadele vastavuse kontrolli ja kohustama tootjat või tema volitatud esindajat artikli 7 kohaselt eemaldama nõuetele mittevastavaid ETTd turult;
- ii) nõudma asjaosalistelt kogu vajalikku teavet, mis on rakendusmeetmetes täpselt kindlaks määratud;
- iii) võtma toodete proove ja teostama nende vastavuskontrolle.

3. Liikmesriigid teavitavad komisjoni pidevalt turu järelevalve tulemustest; kui see on asjakohane, edastab komisjon nimetatud teabe teistele liikmesriikidele.

4. Liikmesriigid tagavad, et tarbijatel ja teistel asjaosalistel on võimalus esitada pädevatele asutustele tähelepanekuid toodete vastavuse kohta.

Artikkel 4

Importija kohustused

Kui tootja asukoht ei ole ühenduses ja volitatud esindaja puudub, lasub importijal kohustus

- tagada, et turule viidud või kasutusele võetud ETT vastab käesolevale direktiivile ja kohaldatavale rakendusmeetmele,
- teha vastavusdeklaratsioon ja tehnilised dokumendid kättesaadavaks.

Artikkel 5

Märgistamine ja vastavusdeklaratsioon

1. Enne turuleviimist ja/või kasutuselevõttu tuleb rakendusmeetmega reguleeritud ETTle kinnitada EÜ-vastavusmargis ja

toote kohta tuleb väljastada vastavusdeklaratsioon, millega tootja või tema volitatud esindaja kinnitab, et ETT vastab kohaldatava rakendusmeetme kõigile asjakohastele sätetele.

2. EÜ-vastavusmargis koosneb tähtedest "CE" vastavalt III lisa näidisele.

3. Vastavusdeklaratsioon peab sisaldama VI lisa nimetatud andmeid ja viitama asjakohasele rakendusmeetmele.

4. ETTle ei tohi kinnitada märgiseid, mille tähenduse või kuju võib kasutaja ära vahetada EÜ-vastavusmärgise tähenduse või kujuga.

5. Liikmesriigid võivad nõuda, et toote üleandmisel lõpptarbijale peavad andmed I lisa 2. osa kohaselt olema esitatud nende riigikeeles/-keeltes.

Liikmesriigid annavad loa ka nimetatud teabe esitamiseks ühenduse ühes või mitmes teises ametlikus keeles.

Punkti 1 kohaldamisel arvestavad liikmesriigid eelkõige:

- a) kas teavet saab edastada ühtlustatud sümbolitega, üldtunnustatud koodidega või mõnel teisel moel;
- b) toote eeldatava kasutaja teadmiste taset ja vajaliku teabe liiki.

Artikkel 6

Vaba liikumine

1. Liikmesriigid ei tohi asjaomase kohaldatava rakendusmeetme raames enda territooriumil keelata, piirata ega takistada ETTde turuleviimist ja/või kasutuselevõttu, tuginedes I lisa 1. osas nimetatud ökodisaini parameetritele vastavatele ökodisaini nõuetele, mis on reguleeritud asjaomase rakendusmeetmega, kui tooted vastavad kõigile kohaldatava rakendusmeetme asjakohastele sätetele ja kannavad artiklis 5 nimetatud EÜ-vastavusmargist.

2. Liikmesriigid ei tohi I lisa 1. osas nimetatud ökodisaini parameetritele vastavatele ökodisaini nõuetele tuginedes keelata, piirata või takistada enda territooriumil artiklis 5 nimetatud EÜ-vastavusmäärgist kandvate ETTde, mille suhtes kehtiv rakendusmeede näeb ette, et ökodisaini nõue pole vajalik, turuleviimist ja/või kasutuselevõttu.

3. Liikmesriigid ei takista kohaldatava rakendusmeetme sätetele mittevastavate ETTde esitlemist messidel, näitustel, esitlustel ja analoogsetel üritustel, kui on olemas nähtav viide sellele, et nimetatud tooted viiakse turule ja/või võetakse kasutusele alles siis, kui vastavus on saavutatud.

Artikkel 7

Kaitseklausel

1. Kui liikmesriik tuvastab, et artiklis 5 nimetatud EÜ-vastavusmäärgisega tähistatud ETT ei täida nõuetekohasel kasutamisel kohaldatava rakendusmeetme kõiki asjakohaseid sätteid, siis on tootja või tema volitatud esindaja kohustatud viima ETT kohaldatava rakendusmeetme ja/või EÜ-vastavusmäärgise sätetega vastavusse ja kõrvaldama õigusvastase olukorra asjaomase liikmesriigi juhiste alusel.

Kui on piisavalt tõendeid, et ETT võib olla mittevastav, võtab liikmesriik vajalikke meetmeid, milleks sõltuvalt mittevastavuse raskusest võib olla ETT turuleviimise keeld kuni vastavuse tuvastamiseni.

Kui mittevastavus jätkub, teeb liikmesriik otsuse, millega piiratakse või keelatakse vastava ETT turuleviimist ja/või kasutuselevõttu või tagab selle turult eemaldamise.

Keelamise või turult eemaldamise korral teavitatakse viivitamatult komisjoni ja liikmesriike.

2. Liikmesriik peab põhjendama igat käesoleva direktiivi alusel vastu võetud otsust, millega keelatakse või piiratakse ETT turuleviimist ja/või kasutuselevõttu.

Nimetatud otsusest tuleb asjaomast osapoolt viivitamatult teavitada; samaaegselt tuleb talle teatada, missugused õiguskaitsevahendid vastavalt liikmesriigi õigusaktidele on tema käsutuses ja missuguse aja jooksul saab nimetatud õiguskaitsevahendeid kasutada.

3. Liikmesriik teavitab komisjoni ja teisi liikmesriike viivitamatult lõike 1 alusel tehtud otsusest, nimetab selle põhjused ja annab iseäranis teada, kas mittevastavuse puhul on tegemist ühega järgmistest juhtudest:

- a) kohaldatava rakendusmeetme nõuete mittetäitmine;
 - b) artikli 10 lõikes 2 nimetatud ühtlustatud harmoneeritud standardite puudulik kohaldamine;
 - c) artikli 10 lõikes 2 nimetatud lüngad harmoneeritud standardites.
4. Komisjon konsulteerib viivitamatult asjaomaste osapooltega ja võib kasutada sõltumatute tehniliste ekspertide abi.

Pärast konsulteerimist teavitab komisjon viivitamatult otsuse teinud liikmesriiki ja teisi liikmesriike oma seisukohast.

Kui komisjon ei pea otsust õigustatuks, teavitab ta sellest viivitamatult liikmesriike.

5. Kui punkti 1 alusel tehtud otsuse aluseks on lünk harmoneeritud standardis, algatab komisjon viivitamatult artikli 10 lõigetes 2, 3 ja 4 sätestatud menetluse. Ühtlasi teavitab komisjon artikli 19 lõikes 1 nimetatud komiteed.

6. Liikmesriigid ja komisjon võtavad põhjendatud juhtudel vajalikud meetmed konfidentsiaalsuse tagamiseks nimetatud menetluse raames saadud teabe osas.

7. Liikmesriikide poolt käesoleva artikli alusel tehtud otsused avalikustatakse läbipaistval viisil.

8. Komisjoni arvamused nende otsuste kohta avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 8

Vastavushindamine

1. Enne rakendusmeetme alla kuuluva ETT turuleviimist ja/või sellise ETT kasutuselevõttu peab tootja või tema volitatud esindaja tagama, et teostatakse ETT vastavushindamine kooskõlas kohaldatava rakendusmeetme kõikide asjakohaste nõuetega.

2. Vastavushindamise menetlused määratakse kindlaks rakendusmeetmetes ja peavad tootjal võimaldama valida IV lisas sätestatud sisemise kavandikontrolli ja V lisas sätestatud juhtimissüsteemi vahel. Põhjendatud juhtudel ja võrdeliselt tootest tuleneva riskiga valitakse vastavushindamise menetlus välja otsuses 93/465/EMÜ kirjeldatud asjakohaste moodulite hulgast.

Kui liikmesriigil on selgeid tõendeid ETT tõenäolise mitte-vastavuse kohta, peab nimetatud liikmesriik võimalikult kiiresti avaldama põhjendatud hindamisotsuse ETT vastavuse kohta, mille võib koostada pädev asutus, et vajaduse korral õigeaegselt parandusmeetmeid võtta.

Kui rakendusmeetme alla kuuluva ETT kavandas organisatsioon, kes on registreeritud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. märtsi 2001. aasta määruse (EÜ) nr 761/2001 (organisatsioonide vabatahtliku osalemise võimaldamise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja auditeerimissüsteemis (EMAS))⁽¹⁾ sätetele ja kui registreeriti muu hulgas kavandustegevus, siis lähtutakse sellest, et nimetatud organisatsiooni juhtimissüsteem vastab käesoleva direktiivi V lisa nõuetele.

Kui rakendusmeetme alla kuuluva ETT kavandas organisatsioon, mis omab juhtimissüsteemi, mis hõlmab kavandustegevust, ja kui süsteemi rakendatakse vastavalt harmoneeritud standardile, millele on viidatud *Euroopa Liidu Teatajas*, siis lähtutakse sellest, et juhtimissüsteem vastab käesoleva direktiivi V lisa nõuetele.

3. Pärast rakendusmeetme alla kuuluva ETT turuleviimist või kasutuselevõttu peab tootja või tema volitatud esindaja 10 aasta jooksul pärast selle ETT viimase eksemplari tootmist säilitama vastavushindamise dokumente ja tema poolt väljastatud vastavusdeklaratsioone ja esitama neid liikmesriikidele tutvumiseks.

Asjakohased dokumendid tuleb teha kättesaadavaks 10 päeva jooksul pärast liikmesriigi pädeva asutuse taotlust.

4. Artiklis 5 nimetatud vastavushindamise dokumendid ja vastavusdeklaratsioon tuleb koostada ühes ühenduse ametlikest keeltest.

Artikkel 9

Vastavuseeldus

1. Liikmesriigid käsitlevad ETTd, mis kannab artiklis 5 nimetatud EÜ-vastavusmärgist, kohaldatava rakendusmeetme asjakohastele sätetele vastavana.

2. Kui ETT on valmistatud vastavalt harmoneeritud standardile, mille viide on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, siis käsitlevad liikmesriigid toodet kõikidele nimetatud standarditega seotud kohaldatava rakendusmeetme nõuetele vastavana.

3. Kui ETTle anti määruse (EÜ) nr 1980/2000 kohaselt ühenduse ökomärgis, siis käsitletakse toodet kohaldatava rakendusmeetme ökodisaini nõuetele vastavana, kui võrd ökomärgis neid nõudeid täidab.

4. Vastavuseelduse eesmärgil võib komisjon käesoleva direktiivi raames vastavalt artikli 19 lõikes 2 sätestatud menetlusele otsustada, et teised ökomärgised täidavad samaväärseid tingimusi nagu ühenduse ökomärgis määruse (EÜ) nr 1980/2000 tähenduses. ETTd, millele on omistatud taolised teised ökomärgised, käsitletakse kohaldatava rakendusmeetme ökodisaini nõuetele vastavana, kui võrd asjaomane ökomärgis nimetatud nõudeid täidab.

Artikkel 10

Harmoneeritud standardid

1. Liikmesriigid tagavad võimaluste piires asjakohaste meetmete võtmise, et konsulteerida harmoneeritud standardite väljatöötamise ja järelevalve käigus huvitatud isikutega sise-riiklikul tasandil.

2. Kui liikmesriik või komisjon on seisukohal, et harmoneeritud standard, mille rakendamisele tugineb kohaldatava rakendusmeetme konkreetsetele sätetele vastavuse eeldus, ei arvesta neid sätteid täielikult, teavitab asjaomane liikmesriik või komisjon sellest direktiivi 98/34/EÜ artikli 5 kohaselt moodustatud alalist komiteed, tuues välja põhjused. Komitee esitab kiirendatud korras oma arvamuse.

3. Nimetatud komitee arvamuse põhjal otsustab komisjon, kas viide asjaomasele standardile *Euroopa Liidu Teatajas* avaldada, mitte avaldada või avaldada piiranguga, kas jätta viide alles või see teatajast eemaldada.

⁽¹⁾ EÜT L 114, 24.4.2001, lk 1.

4. Komisjon teavitab sellest asjaomast Euroopa standardiorganisat ja esitab vajadusel taotluse asjaomase harmoneeritud standardi ülevaatamiseks.

Artikkel 11

Nõuded komponentidele ja sõlmedele

Tootjaid või nende volitatud esindajaid, kes viivad komponendid ja sõlmed turule ja/või võtavad kasutusele, saab rakendusmeetmetega kohustada esitama rakendusmeetme alla kuuluva ETT tootjale olulisi andmeid asjaomaste komponentide või sõlmede materjali koostise ning energia, materjalide ja/või ressursside kulu kohta.

Artikkel 12

Halduskoostöö ja teabevahetus

1. Liikmesriigid tagavad sobivate meetmete võtmise, et julgustada käesoleva direktiivi rakendamiseks pädevaid asutusi tegema koostööd ning üksteisele ja komisjonile teavet edastama eesmärgiga toetada direktiivi, eriti selle artikli 7 rakendamist.

Halduskoostöös ja teabevahetuseks tuleb võimaluste piires kasutada elektroonilisi suhtlusvahendeid, mille edendamiseks saab kasutada ühenduse asjaomaseid programme.

Liikmesriigid teatavad komisjonile asutuste nimed, kelle pädevuses on käesoleva direktiivi kohaldamine.

2. Komisjoni ja liikmesriikide vahelise teabevahetuse täpse viisi ja struktuuri üle otsustatakse vastavalt artikli 19 lõikes 2 sätestatud menetlusele.

3. Komisjon võtab sobivad meetmed, et toetada käesolevas artiklis sätestatud liikmesriikide vahelist koostööd ja anda sellesse oma panus.

Artikkel 13

Väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad

1. Väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele ja väga väikestele äriühingutele kasu toovate programmide kontekstis peab komisjon arvestama algatustega, mis aitavad väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjatel ja väga väikestel äriühingutel oma toodete kavandamisel kaasata keskkonnaaspekte, sealhulgas energiatõhusust.

2. Liikmesriigid tagavad, eriti toetusvõrkude ja struktuuride tugevdamisega, et nad julgustavad väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid ja väga väikeseid äriühinguid rakendama keskkonnasõbralikku suhtumist juba toodete kavandamisel ja end kohandama tulevastele Euroopa õigusaktidele.

Artikkel 14

Tarbija teavitamine

Vastavalt kohaldatavale rakendusmeetmele peavad tootjad neile sobilikul viisil tagama, et ETT tarbijatele antakse:

- vajalikku teavet nende rolli kohta toote säästlikul kasutamisel,
- teavet toote ökoloogilise profiili ja ökodisaini eeliste kohta kui rakendusmeetmed seda nõuavad.

Artikkel 15

Rakendusmeetmed

1. Kui ETT vastab lõikes 2 toodud kriteeriumidele, kuulub see vastavalt lõikele 3 b rakendusmeetme või eneseregulatsiooni meetme alla. Rakendusmeetmete vastuvõtmisel peab komisjon toimima vastavalt artikli 19 lõikes 2 viidatud menetlusele.

2. Lõikes 1 viidatud kriteeriumid on järgmised:

- a) ETT peaks moodustama märkimisväärse müügi- ja kaubandusmahu, mis vastavalt viimastele kättesaadavatele andmetele ühenduses soovituslikult on üle 200 000 ühiku aastas;
- b) ETTl peab olema, arvestades turuleviidud ja/või kasutusele võetud koguseid, ühenduses märkimisväärne mõju keskkonnale vastavalt otsuses nr 1600/2002/EÜ sätestatud ühenduse strateegilistele prioriteetidele;
- c) ETTl peab olema märkimisväärne potentsiaal keskkonnatoime parandamiseks ilma liigsete kuludeta, arvestades eriti järgnevat:

- teiste asjakohaste ühenduse õigusaktide puudumine või asjaolu, et turujõud ei suuda antud probleemi nõuetekohaselt lahendada,

- suured erinevused keskkonnatoimes analoogsete turul olevate ETTde lõikes.
3. Rakendusmeetme eelnõu koostamisel arvestab komisjon artikkel 19 lõikes 1 nimetatud komitee arvamusi ning järgnevat:
- a) ühenduse keskkonnaalaseid prioriteete, nagu need on sätestatud otsuses nr 1600/2002/EÜ või komisjoni Euroopa kliimamuutuse programmis (ECCP);
 - b) asjakohaseid ühenduse õigusakte ja eneseregulatsiooni meetmeid, nagu vabatahtlikud kokkulepped, mis pärast vastavalt artiklile 17 tehtud hinnangut peaksid saavutama poliitika eesmärgid kohustuslikest nõudmistest kiiremini või väiksemate kuludega.
4. Rakendusmeetme eelnõu väljatöötamisel komisjon:
- a) kontrollib ETT elutsükli ja kõiki selle olulisi keskkon-naaspekte, sealhulgas energiatõhusust. Keskkon-naaspek-tide ja nende parandamise teostatavuse analüüsi ulatus peab olema proportsionaalne nende olulisusega. Ökodi-saini nõuete vastuvõtmine ETT oluliste keskkon-naaspek-tide kohta ei tohi liigselt viibida ebakindluse tõttu teiste aspektide osas;
 - b) teostab hindamist mille käigus kontrollitakse mõjusid keskkonnale, tarbijatele ja tootjatele, sealhulgas väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, konkurentsivõime, sealhulgas ühenduseväliste turgude, innovatsiooni, turule juurdepääsu ning kulude ja saadava kasu osas;
 - c) arvestab liikmesriikide poolt oluliseks peetud kehtivaid siseriiklikke keskkon-naeeskirju;
 - d) konsulteerib asjaomaste huvigruppidega;
 - e) koostab punktis b nimetatud tagajärgede hindamise alusel rakendusmeetme eelnõu põhjenduse;
 - f) määrab rakendustähtaja(d), astmelised meetmed või üleminekumeetmed või -perioodid ja arvestab seejuures võimalikke mõjusid väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele või spetsiifilistele, peamiselt väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate poolt toodetavatele tooterühmadele.
5. Rakendusmeetmed peavad täitma kõiki järgmisi kritee-riume:
- a) kasutaja seisukohalt ei tohi esineda märkimisväärtset negatiivset toimet toote töökindlusele;
 - b) kahjustada ei tohi tervist, ohutust ja keskkonda;
 - c) tarbijatele ei tohi avalduda märkimisväärtset negatiivset mõjusid, eriti toote taskukohasuse ja elutsükli kulude osas;
 - d) tööstuse konkurentsivõimele ei tohi avalduda märkimis-väärtset negatiivset mõjusid;
 - e) ökodisaini nõue ei tohi põhimõtteliselt viia selleni, et kõik teised tootjad peavad üle võtma ühe kindla tootja tehnoloogia;
 - f) tootjatele ei tohi tekitada ülemäärast halduskoormust.
6. Rakendusmeetmetega sätestatakse ökodisaini nõuded vastavalt I lisale ja/või II lisale.
- Toote teatavatele keskkon-naaspektidele, mis omavad olulist keskkonnamõju, kehtestatakse eriomased ökodisaini nõuded.
- Rakendusmeetmed võivad ka näha ette, et ökodisaini nõue pole vajalik mõningate I lisa 1. osas viidatud ökodisaini parameetrite puhul.
7. Nõuded tuleb sõnastada selliselt, et turu järelevalveasu-tustele oleks tagatud võimalus kontrollida, kas ETT vastab rakendusmeetme nõuetele. Rakendusmeetmes tuleb täpsus-tada, kas kontrolli saaks teostada vahetult ETT või tehniliste dokumentide põhjal.
8. Rakendusmeetmed peavad sisaldama VII lisas loetletud andmeid.
9. Komisjoni poolt rakendusmeetmete väljatöötamisel kasu-tatud olulised uuringud ja analüüsid peavad olema üldsusele kättesaadavad, võttes eriti arvesse juurdepääsu ja kasutamise lihtsust huvitatud väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatele.
10. Vajadusel tuleb koos rakendusmeetmega, mis sätestab ökodisaini nõuded, koostada suunised erinevate keskkon-naas-pektide vahelise tasakaalu tagamiseks; need suunised peab komisjon vastu võtma artikli 19 lõike 2 kohaselt; need suunised katavad rakendusmeetmest puudutatud tootesektoris tegutsevate väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate eripära.

Vajadusel ja vastavalt artikli 13 lõikele 1 võib komisjon koostada täiendavat erimaterjali, et muuta rakendamine väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatele lihtsamaks.

Artikkel 18

Nõuandefoorum

Artikkel 16

Tööplaan

1. Kooskõlas artiklis 15 sätestatud kriteeriumidega koostab komisjon, olles konsulteerinud artiklis 18 nimetatud nõuandefoorumiga, hiljemalt 6. juuliks 2007 tööplaani, mis tuleb teha üldsusele kättesaadavaks.

Tööplaan sisaldab järgneva kolme aasta jaoks tooterühmade mittetäieliku loetelu, mida käsitletakse rakendusmeetmete kehtestamisel esmatähtsatena.

Komisjon muudab tööplaani regulaarselt pärast konsulteerimist nõuandefoorumiga.

2. Üleminekuperioodil, mille jooksul koostatakse esimene tööplaan vastavalt lõikele 1, võtab komisjon vastavalt artikli 19 lõikes 2 sätestatud menetlusele, täites artiklis 15 sätestatud kriteeriume ja olles konsulteerinud nõuandefoorumiga, vajadusel eelnevalt vastu:

- rakendusmeetmed nendele toodetele, mis on ECCPs klassifitseeritud toodetena, mis omavad kõrget potentsiaali kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks väikeste kuludega, nagu kütteseadmed ja veeboilerid, elektrimootori süsteemid, valgustus nii koduses tarbimises kui teenindussektoris, kodumasinad, kontoriseadmed nii koduses tarbimises kui teenindussektoris, olmeelektronika ning kütte- ventilatsiooni ja kliimaseadmed,
- eraldi rakendusmeetme, mis vähendab teatud tootegrupi elektrikadusid oote režiimis.

Artikkel 17

Eneseregulatsioon

Käesoleva direktiivi kontekstis rakendusmeetme alternatiivina esitatud vabatahtlike kokkulepete või teiste eneseregulatsiooni meetmete kohta antakse hinnang vähemalt VIII lisa alusel.

Komisjon tagab, et ta jälgib oma tegevuses iga rakendusmeetme puhul liikmesriikide ja kõikide oluliste kõnealuse toote/tooterühmaga seotud huvitatud isikute, nagu tööstuse, sealhulgas väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate, käsitööstuse, ametiühingute, hulgi- ja jaemüügiga tegelevate ettevõtjate, importijate, keskkonnakaitseorganisatsioonide ja tarbijarühmade esindajate tasakaalustatud kaasamist. Antud osapooled aitavad eelkõige kaasa rakendusmeetmete määramisele ja läbivaatamisele, kehtestatud turujärelevalvemehhanismide mõjususe uurimisele ja vabatahtlike kokkulepete ning teiste eneseregulatsiooni meetmete hindamisele. Nimetatud osapooled kohtuvad nõuandefoorumil. Komisjon määrab kindlaks nimetatud foorumi töökorra.

Artikkel 19

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee.

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, siis kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, arvestades selle artiklit 8.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 nimetatud ajavahemikuks määratakse kolm kuud.

3. Komitee võtab vastu töökorra.

Artikkel 20

Karistused

Liikmesriigid määravad kindlaks karistused käesoleva direktiivi alusel vastuvõetud siseriiklike sätete rikkumise eest. Karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad, võttes arvesse mittevastavuse ulatust ja ühenduse turule lastud nõuetele mittevastavate toodete arvu.

Artikkel 21

3. Direktiivi 2000/55/EÜ muudetakse käesolevaga järgmiselt.

Muudatused

Lisatakse järgmine artikkel:

1. Direktiivi 92/42/EMÜ muudetakse käesolevaga järgmiselt:

“Artikkel 9a

- 1) artikkel 6 jäetakse välja;
- 2) lisatakse järgmine artikkel:

“Artikkel 10a

Käesolev direktiiv on rakendusmeede Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuli 2005. aasta direktiivi 2005/32/EÜ, mis käsitleb raamistiku kehtestamist energiat tarbivate toodete ökodisaini nõuete sätestamiseks (*) artikli 15 tähenduses, mis käsitleb energiatõhusust kasutamise ajal vastavalt sellele direktiivile, ja seda võib direktiivi 2005/32/EÜ artikli 19 lõike 2 kohaselt muuta või kehtetuks tunnistada.

Käesolev direktiiv on rakendusmeede Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuli 2005. aasta direktiivi 2005/32/EÜ, mis käsitleb raamistiku kehtestamist energiat tarbivate toodete ökodisaini nõuete sätestamiseks (*) artikli 15 tähenduses, mis käsitleb energiatõhusust kasutamise ajal vastavalt sellele direktiivile, ja seda võib direktiivi 2005/32/EÜ artikli 19 lõike 2 kohaselt muuta või kehtetuks tunnistada.

(*) EÜT L 191, 22.7.2005, lk 29”

Artikkel 22

Kehtetuks tunnistamine

Direktiivid 78/170/EMÜ ja 86/594/EMÜ tunnistatakse kehtetuks. Liikmesriigid võivad edasi kohaldada kehtivaid sise-riiklikke meetmeid, mis on vastu võetud direktiivi 86/594/EMÜ alusel, kuni antud toodete suhtes pole käesoleva direktiivi alusel vastu võetud rakendusmeetmeid.

(*) EÜT L 191, 22.7.2005, lk 29”

- 3) I lisa 2. jagu jäetakse välja;
- 4) II lisa jäetakse välja.

Artikkel 23

Läbivaatamine

2. Direktiivi 96/57/EÜ muudetakse käesolevaga järgmiselt.

Hiljemalt 6. juuliks 2010 vaatab komisjon läbi direktiivi ning selle rakendusmeetmete tõhususe, samuti rakendusmeetmete läve, turu järelevalvemehhanismide ja võimalike käivitatud asjakohaste eneseregulatsioonimeetmete tõhususe, olles konsulteerinud artiklis 18 nimetatud aruandefoorumiga, ja esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule — kui see on asjakohane — ettepanekud direktiivi muutmiseks.

Lisatakse järgmine artikkel:

“Artikkel 9a

Artikkel 24

Käesolev direktiiv on rakendusmeede Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuli 2005. aasta direktiivi 2005/32/EÜ, mis käsitleb raamistiku kehtestamist energiat tarbivate toodete ökodisaini nõuete sätestamiseks (*) artikli 15 tähenduses, mis käsitleb energiatõhusust kasutamise ajal vastavalt sellele direktiivile, ja seda võib direktiivi 2005/32/EÜ artikli 19 lõike 2 kohaselt muuta või kehtetuks tunnistada.

Konfidentsiaalsus

Artiklis 11 ja I lisa 2. osas nimetatud nõuded tootja ja/või volitatud esindaja poolt antava teabe kohta peavad vastama proportsionaalsuse põhimõttele ja arvestama majanduslikult tundliku teabe õiguspärase konfidentsiaalsuse põhjendatud vajadusega.

(*) EÜT L 191, 22.7.2005, lk 29”

*Artikkel 25***Rakendamine**

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid enne 11. augustit 2007 .

Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse meetmetesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viited käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastuvõetavate põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

*Artikkel 26***Jõustumine**

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

*Artikkel 27***Adressaadid**

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Strasbourg, 6. juuli 2005

Euroopa Parlamendi nimel
president

J. BORRELL FONTELLES

Nõukogu nimel
eesistuja

J. STRAW

I LISA

Meetod üldiste ökodisaini nõuete sätestamiseks

(viidatud artiklis 15)

Üldised ökodisaini nõuded taotlevad ETT keskkonnatoime parandamist ja on eelkõige keskendunud toote olulistele keskkonnanäpppektidele, sätestamata piirmäärasid. Käesolevas lisas toodud meetodit kohaldatakse, kui piirmäärade kehtestamine uuritavale tootegrupile ei ole asjakohane. Komisjon kehtestab artiklis 19 nimetatud komiteele esitatava rakendusmeetme eelnõu väljatöötamisel olulised keskkonnanäpppektid, mis tuuakse üksikasjaliselt ära rakendusmeetmes.

Töötades välja rakendusmeetmed, millega kehtestatakse artikli 15 kohaselt üldised ökodisaini nõuded, määrab komisjon rakendusmeetme alla kuuluva ETT osas — kui see on asjakohane — kindlaks, millised 1. osas loetletud ökodisaini parameetrid, millised 2. osas nimetatud teabe edastamise nõuded ja millised 3. osas tootjale esitatavad nõuded asjaomase toote osas kehtivad.

1.osa ETTde ökodisaini parameetrid

1.1 Niivõrd kui need puudutavad toote kavandamist, määratakse olulised keskkonnanäpppektid kindlaks, arvestades toote elutsükli järgmisi etappe:

- a) tooraine valik ja kasutamine;
- b) tootmine;
- c) pakendamine, transport ja turustamine;
- d) paigaldamine ja hooldus;
- e) kasutamine;
- f) eluea lõpp, see tähendab staadiumi ETT esmase kasutamise lõpust kuni toote lõpliku kõrvaldamiseni.

1.2 Iga etapi puhul tuleb hinnata järgmisi keskkonnanäpppekte, kuivõrd need on olulised:

- a) eeldatav materjali, energia ja teiste ressursside nagu näiteks puhta vee kulu;
- b) eeldatavad õhu-, vee- ja pinnaseheitmed;

- c) eeldatav keskkonna reostus füüsikaliste mõjude nagu müra, vibratsiooni, kiirguse ja elektromagnetväljade tõttu;
- d) eeldatavalt tekkivate jäätmematerjalide kogus;
- e) materjali ja/või energia korduskasutuse, ringlussevõtu ja taaskasutamise võimalused, arvestades direktiivi 2002/96/EÜ.

1.3 Eelmises lõikes nimetatud toote keskkonnanäpppektide parandamist tuleb hinnata esmajoones järgmiste kriteeriumide alusel, mida vajadusel täiendatakse teiste kriteeriumidega:

- a) toote mass ja maht;
- b) ümbertöödeldud materjali kasutamine;
- c) energia, vee ja teiste ressursside kulu toote elutsükli jooksul;
- d) ainete kasutamine, mis on nõukogu 27. juuni 1967. aasta direktiivi 67/548/EMÜ ohtlike ainete liigitamist, pakendamist ja märgistamist käsitlevate õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta, ⁽¹⁾ tähenduses tervist ja/või keskkonda kahjustavad ning mille märgistamine ja kasutamine on muu hulgas reguleeritud selliste direktiividega nagu 76/769/EMÜ või 2002/95/EÜ;
- e) nõuetekohaseks kasutamiseks ja korrapäraseks hoolduseks vajalike tarbekaupade liik ja kogus;
- f) korduskasutuse ja ringlussevõtu indikaatorid: kasutatavate materjalide ja komponentide arv, standardkomponentide kasutamine, demonteerimiseks kuluv aeg, demonteerimiseks vajalike töövahendite kompleksus, korduskasutuseks ja ringlussevõtuks sobivate komponentide ja materjalide märgistamine standardkoodidega (sealhulgas plastikdetailide tähistamine vastavalt ISO-standarditele), kergesti ringlussevõetavate materjalide kasutamine, kerge ligipääs väärtuslikele ja teistele ümbertöödeldavatele komponentidele ja materjalidele; kerge ligipääs ohtlike aineid sisaldavatele komponentidele ja materjalidele;
- g) kasutatud detailide uuesti kasutamine;
- h) komponentide ja tervete seadmete korduskasutust ja ringlussevõttu takistavate tehniliste lahenduste vältimine;
- i) toote eluea indikaatorid: garanteeritud minimaalne eluiga, varuosade minimaalne tarneaeg, moodulitest komplekteeritavus, täiendatavus, parandatavus;
- j) jäätmete ja ohtlike jäätmete tekkivad kogused;

⁽¹⁾ EÜT 196, 16.8.1967, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2004/73/EÜ (ELT L 152, 30.4.2004, lk 1).

- k) õhuheitmed (kasvuhoonegaasid, hapestumist tekitavad ained, lenduvad orgaanilised ühendid, osooni lõhustavad ained, püsivad orgaanilised saasteained, raskemetallid, tahketest osakestest ja hõljuvatest tahketest osakestest koosnevad ained), ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 1997. aasta direktiivi 97/68/EÜ väljaspool teid kasutatavatele liikurmasinadele paigaldatavate sise-põlemismootorite heitgaaside ja tahkete heitmete vähendamise meetmeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ⁽¹⁾ kohaldamist;
- l) veeheitmed (raskemetallid, hapnikurežiimile ebasoodsat mõju avaldavad ained, püsivad orgaanilised saasteained);
- m) pinnaseheitmed (eelkõige ohtlike ainete väljavoolamise tõttu toodete kasutamisel ja saasteainete väljauhtumise tõttu pärast toodete kõrvaldamist).

2.osa Nõuded teabe esitamisele

Rakendusmeetmetes võib ette näha, et tootja peab esitama teabe, mis võib mõjutada ETT käsitlemist, kasutamist või ringlussevõttu teiste isikute kui tootja poolt. Nimetatud teabe hulka võib vajadusel kuuluda:

- kavandaja teave tootmisprotsessi kohta,
- teave tarbijale toote oluliste keskkonnanäiliste omaduste ja keskkonnatoime kohta; nimetatud andmed tuleb tootele lisada toote turuleviimisel, et võimaldada tarbijal võrrelda erinevate toodete asjaomaseid aspekte,
- teave tarbijale selle kohta, kuidas paigaldada, kasutada ja hooldada toodet võimalikult vähesel määral keskkonnale, kuidas saavutada toote võimalikult pikka eluiga, kuidas kasutuskõlbmatuks muutunud toodet kõrvaldada ning vajadusel teave toote varuosade tarnimise ja toote täiendamise aja kohta,
- teave jäätmeäritlustegevustele kasutuskõlbmatuks muutunud toote demonteerimise, ringlussevõtu või kõrvaldamise kohta.

Võimaluse korral tuleks teave kanda tootele endale.

Selle teabe puhul tuleb arvestada kohustusi, mis tulenevad teistest ühenduse õigusaktidest nagu näiteks direktiivist 2002/96/EÜ.

3.osa Nõuded tootjale

1. ETTde tootjad on kohustatud teostama toote kogu elutsükli osas toote mudeli analüüsi, mis on suunatud eelkõige rakendusmeetmes sätestatud toote kavandamisega oluliselt mõjutatavatele keskkonnanäilsetele ja tugineb realistlikel eeldustel ETTde tavapäraste kasutustingimuste ja kasutuseesmärkide kohta. Teiste keskkonnanäilsete uurimine on vabatahtlik.

Selle analüüsi tulemuste põhjal koostab tootja ETT ökoloogilise profiili. Selles tuleb arvestada toote kõiki keskkonna jaoks olulisi omadusi ja kõiki toote elutsükli jooksul tekkivaid ja füüsikalistes suurustes mõõdetavaid sisendeid ja väljundeid.

⁽¹⁾ EÜT L 59, 27.2.1998, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2004/26/EÜ (ELT L 146, 30.4.2004, lk 1).

2. Nimetatud analüüsi tulemuste põhjal hindab tootja toote alternatiivseid kavandeid ja saavutatud keskkonnamõju, arvestades võrdlusandmeid.

Võrdlusandmed tuvastab komisjon rakendusmeetmes, tuginedes meetme väljatöötamisel kogutud teabele.

Konkreetsel kavandilahenduse valimisel tuleb kõiki kehtivaid õigusakte järgides püüelda mõistliku kompromissi poole erinevate keskkonnamõjude ja keskkonnakaitsealaste nõuete vahel nagu näiteks ohutus ja tervisekaitse, tehnilised nõuded toimivusele, kvaliteet, suutlikkus ja majanduslikud aspektid, sealhulgas tootmiskulud ja turustatavus.

II LISA

Meetod spetsiifiliste ökodisaini nõuete kehtestamiseks

(viidatud artiklis 15)

Spetsiifiliste ökodisaini nõuete eesmärgiks on parandada toote valitud keskkonnanäpette. Nendega saab nõuda muu hulgas tarbimise vähendamist, näiteks teatud kindla ressursi tarbimise piiramist ETT elutsükli erinevatel etappidel (nt vee kasutamise piiramine kasutamisaastis või teatud kindla materjali kasutamise piiramine tootmisel või minimaalse ringlussevõetava materjali koguse kasutamise nõude kehtestamine).

Töötades välja rakendusmeetmed, millega kehtestatakse artikli 15 kohaselt eriomased ökodisaininõuded, nimetab komisjon rakendusmeetme alla kuuluva ETT jaoks ökodisaini parameetrid vastavalt I lisa 1. osale ja sätestab nende nõuete ulatuse kooskõlas artikli 19 lõikes 2 nimetatud menetlusega:

1. Tehnilise, keskkonnanäpale ja majandusliku analüüsi käigus valitakse välja teatud kogus turul olevate ETTde representatiivseid mudelid ja selgitatakse nende põhjal välja tehnilised võimalused toote keskkonnatoime parandamiseks, pidades silmas, et toote jõudlust ja kasulikkust tarbijale olulisel määral ei vähendataks.

Tehnilise, keskkonnanäpale ja majandusliku analüüsi raames selgitatakse samuti välja parimad turul olevad tooted ja tehnoloogiad, arvestades keskkonnanäpette.

Nii analüüsi teostamisel kui nõuete kehtestamisel tuleks arvesse võtta rahvusvahelistel turgudel leiduvate toodete talitlustoimet ja võrdlusi teiste riikide õigusaktides kehtestatuga.

Nimetatud analüüsi tulemuste põhjal, arvestades tehnilist ja majanduslikku teostatavust ja täiustamispotentsiaali, tuleb võtta konkreetsed meetmed toote keskkonnamõju minimeerimiseks.

Nõuded energiatõhususele, energiakulule või kasutamisele tuleb kindlaks määrata nii, et ETT representatiivsete mudelite elutsükli kulud on lõpptarbijaja jaoks võimalikult madalad, arvestades mõju teistele keskkonnanäpettele. Elutsükli kulude analüüsi aluseks tuleb võtta reaalne diskontomäär, mis põhineb Euroopa Keskpannga andmetel, samuti ETT reaalne eluiga; vaadelda tuleb ostuhinna muutuste summat (vastavalt tootmiskulude muutustele) ja tegevuskulusid (vastavalt tehnilise täiustamise võimalustele). Tegevuskuludeks on eelkõige kulud energiale ja teistele ressurssidele (nagu näiteks vesi või pesuvahend).

Teostatakse olulisi kulutegureid (energia- ja muude ressursside hind, tooraine- või tootmiskulud ning diskontomäär) ja vajadusel väliseid keskkonnakulusid, sealhulgas ärahoitud kasvuhooonegaasi heitkoguseid hõlmav tundlikkusanalüüs eesmärgiga tuvastada, kas tekib olulisi muutusi ja kontrollida üldiste järelduste usaldusväärsust. Nõue kohandatakse tulemusele.

Teiste ressursside, näiteks vee kulu võib analüüsida sama meetodiga.

2. Tehniliste, keskkonnavalaste ja majanduslike analüüside väljatöötamisel saab tugineda teabele, mis on saadud ühenduse teiste meetmete raames.

Sama käib ka teabe kohta, mis pärineb olemasolevatest programmidest, mida rakendatakse väljaspool ühendust, et sätestada spetsiifilisi ökodisaini nõudeid ELi majanduspartneritega kaubeldavatele ETTdele.

3. Nõue jõustub alles pärast uue toote väljatöötamiseks tavalise aja möödumist.
-

*III LISA***EÜ-vastavusmärgis**

(viidatud artikli 5 lõikes 2)

EÜ-vastavusmärgis peab olema vähemalt 5 mm kõrgune. Selle suurendamisel või vähendamisel tuleb säilitada ülaltoodud pildil esitatud proportsioonid.

EÜ-vastavusmärgis tuleb kinnitada ETTle. Kui see pole võimalik, tuleb märgis kinnitada kas pakendile või kaubaveo saatedokumentidele.

—

IV LISA

Sisemine kavandi kontroll**(viidatud artiklis 8)**

1. Käesolevas lisa kirjeldatakse menetlust, mille järgi tootja või tema volitatud esindaja, kes täidab käesoleva lisa punktis 2 sätestatud kohustusi, tagab ja kinnitab, et ETT vastab kohaldatava rakendusmeetme nõuetele. Vastavusdeklaratsiooni saab väljastada ühele tootele või mitmele tootele ja tootja peab selle säilitama.
2. Tootja koostab tehnilised dokumendid, mille põhjal on võimalik hinnata ETT vastavust kohaldatavale rakendusmeetmele.

Tehniline dokumentatsioon hõlmab eelkõige:

- a) ETT ja selle nõuetekohase kasutamise üldist kirjeldust;
 - b) tootja poolt teostatud keskkonnanahindamist ja/või viiteid asjakohasele kirjandusele või juhtumite analüüsile, millele tootja tugines toote kavandi lahenduste hindamisel ja dokumenteerimisel ning nendega seonduvate otsuste tegemisel;
 - c) ökoloogilist profiili, kuivõrd see on rakendusmeetmes ette nähtud;
 - d) toote keskkonnavalaste kavandielementide kirjeldust;
 - e) loetelu artiklis 10 viidatud asjaomastest standarditest, mida kohaldati täielikult või osaliselt, ja kohaldatava rakendusmeetme nõuete täitmiseks vastu võetud lahenduste kirjeldust, kui artiklis 10 nimetatud standardeid ei kohaldatud või need standardid ei kata kohaldatava rakendusmeetme nõudeid täielikult;
 - f) koopiat toote keskkonnavalaste kavandielementide kohta kooskõlas I lisa 2. osas määratletud nõuete kohaselt esitatud andmetega;
 - g) tootele kohaldatava rakendusmeetme ökodisaini nõuetele vastavuse kontrollimiseks teostatud testimiste tulemusi, kaasa arvatud sellise testimise vastavuse üksikasjad võrrelduna kohaldatava rakendusmeetmega sätestatud ökodisaini nõuetega.
3. Tootja peab võtma kõik vajalikud meetmed, et kindlustada ETT valmistamine vastavalt punktis 2 nimetatud kavandialastele spetsifikatsioonidele ja kohaldatava rakendusmeetme nõuetele.

V LISA

Juhtimissüsteem vastavuse hindamiseks

(viidatud artiklis 8)

1. Käesolevas lisa kirjeldatakse menetlust, mille järgi tootja, kes täidab käesoleva lisa punktis 2 nimetatud kohustusi, tagab ja kinnitab, et ETT täidab kohaldatava rakendusmeetme nõudeid. Vastavusdeklaratsiooni saab väljastada ühele tootele või mitmele tootele ja tootja peab seda säilitama.
2. ETT vastavuse hindamiseks võib kasutada juhtimissüsteemi, kui tootja kaasab sellesse käesoleva lisa punktis 3 kirjeldatud keskkonnaelemendid.
3. Juhtimissüsteemi keskkonnaelemendid

Käesolevas punktis sätestatakse juhtimissüsteemi elemendid ja protseduurid, millega tootja saab tõendada, et ETT täidab kohaldatava rakendusmeetme nõudeid.

3.1. Keskkonnale orienteeritud tootepoliitika

Tootja peab olema võimeline tõendama, et kohaldatava rakendusmeetme nõuded on täidetud. Lisaks sellele peab tootja, pidades silmas üldist toodete keskkonnatoime parandamist, esitama raamkontseptsiooni toodete keskkonnatoimega seonduvate eesmärkide ja indikaatorite sätestamise ning läbivaatamise kohta.

Kõik tootja poolt ETT kavandamise ja tootmisprotsessi kujundamise abil toote keskkonnatoime parandamiseks ja toote ökoloogilise profiili väljaselgitamiseks võetud meetmed tuleb — kui rakendusmeede seda nõuab — dokumenteerida süstemaatiliselt ja korrektselt kirjalike protseduuride ja juhiste kujul.

Nimetatud menetlused ja juhised peavad piisava põhjalikkusega sisaldama eelkõige järgmist:

- loetelu dokumentidest, mis tuleb ETT vastavuse tõestamiseks koostada ja mis peab vajadusel olema kättesaadav,
- keskkonnatoimega seonduvad eesmärgid ja indikaatorid ning organisatsiooni struktuur, pädevuse jaotus ja juhtkonna volitused ning vahendite olemasolu nimetatud eesmärkide ja indikaatorite täitmiseks ja ajakohastamiseks,
- pärast toote valmistamist läbiviidavad kontrollid ja testid tõendamaks toote vastavust keskkonnavalastele indikaatoritele,
- ettenähtud dokumentatsiooni kontroll ja selle regulaarse ajakohastamise menetlused,
- menetlus juhtimissüsteemi keskkonnaelementide rakendamise ja tõhususe tõendamiseks.

3.2. Planeerimine

Tootja töötab välja ja ajakohastab järgmist:

- a) toote ökoloogilise profiili määramise protseduurid;
- b) keskkonnatoimega seonduvad eesmärgid ja indikaatorid, mida tuleb tehnoloogiliste lahenduste valimisel arvestada lisaks tehnilistele ja majanduslikele nõuetele;
- c) programm nende eesmärkide saavutamiseks.

3.3. Rakendamine ja dokumentatsioon

3.3.1 Juhtimissüsteemi dokumendid sisaldavad andmeid eelkõige järgmiste aspektide kohta:

- a) määratletakse ja dokumenteeritakse pädevused ja volitused, et keskkonnale orienteeritud tootepoliitikat saaks tõhusalt rakendada, et selle teostamine fikseeritaks kirjalikult ja et kontroll ja täiendusmeetmed oleksid võimalikud;
- b) kirjalikult fikseeritakse kavandi kontrolli ja tootmisjärgse kontrolli meetodid ning toote kavandamise etapil rakendatavad meetodid ja süstemaatilised meetmed;
- c) tootja koostab ja ajakohastab dokumendid, milles kirjeldatakse juhtimissüsteemi olulisi keskkonnaneelemente ning kõikide nõutavate dokumentide kontrolli protseduure.

3.3.2 ETT dokumendid sisaldavad andmeid eelkõige järgmiste aspektide kohta:

- a) ETT ja selle nõuetekohase kasutamise üldine kirjeldus;
- b) tootja poolt teostatud keskkonnamõjude analüüsi tulemused ja/või viited asjakohasele kirjandusele või juhtumitele, millele tootja toote kavandilahenduse hindamisel, dokumenteerimisel ja kujundamisel tugines;
- c) ökoloogiline profiil, kuivõrd see on rakendusmeetmes ette nähtud;
- d) toote kohaldatava rakendusmeetme ökodisaini nõuetele vastavuse kontrollimiseks teostatud testimiste tulemused;
- e) tootja spetsifikatsioonid, milles näidatakse eelkõige ära, milliseid harmoneeritud standardeid kohaldatai. Kui artiklis 10 märgitud standardeid ei kohaldata või kui need ei kata rakendusmeetme nõudeid täielikult, peab tootja näitama, missuguste vahenditega ta tagab nõuete täitmise;
- f) koopiat toote keskkonnanalaste kavandielementide kohta kooskõlas I lisa 2. osa nõuete kohaselt esitatud andmetega.

3.4. Kontroll ja korrigeeriv tegevus

- a) tootja võtab kõik meetmed, et tagada ETT valmistamine kooskõlas kavandispetsifikatsioonide ja tootele kohaldatava rakendusmeetme nõuetega;
 - b) tootja töötab välja ja ajakohastab protseduurid, mille alusel ta uurib ja lahendab nõuete mittevastavuse juhtumeid, ja viib korrigeerivast tegevusest tulenevad muudatused dokumenteeritud protseduuridesse;
 - c) tootja viib vähemalt iga kolme aasta järel läbi ettevõttesise juhtimissüsteemi auditi selle keskkonnaelementide osas.
-

VI LISA

Vastavusdeklaratsioon

(viidatud artikli 5 lõikes 3)

EÜ vastavusdeklaratsioon peab sisaldama järgmisi andmeid:

1. tootja või tema volitatud esindaja nimi ja aadress;
 2. toote selgeks määratlemiseks piisav kirjeldus;
 3. vajadusel viited kohaldatud harmoneeritud standarditele;
 4. vajadusel teised kasutatud tehnilised standardid ja spetsifikatsioonid;
 5. vajadusel viide teistele kehtivatele ühenduse õigusaktidele, millega on ette nähtud EÜ-vastavusmärgis;
 6. tootja või tema volitatud esindaja nimel allkirjaõigusliku isiku nimi ja allkiri.
-

VII LISA

Rakendusmeetmete sisu

(viidatud artikli 15 lõikes 8)

Rakendusmeetmes täpsustatakse eelkõige järgmist:

1. rakendusmeetmega reguleeritavate ETTde tüübi/tüüpide täpne definitsioon;
2. ökodisaini nõue/nõuded rakendusmeetmega reguleeritud ETTle, jõustumistähtpäev/tähtpäevad, astmelised meetmed ja üleminekumeetmed või tähtajad;
 - üldise/üldiste ökodisaini nõude/nõuete puhul olulised etapid ja aspektid vastavalt I lisa punktidele 1.1 ja 1.2 koos parameetrite näidetega I lisa punktis 1.3 toodud loetelust suunistena sätestatud keskkonnaaspektide parandamise hindamiseks,
 - spetsiifiliste ökodisaini nõuete puhul nende ulatus piirmäära kujul;
3. I lisa 1. osas nimetatud ökodisaini parameetrid, mille puhul pole ökodisaini nõuded vajalikud;
4. ETT paigaldusnõuded, kui paigaldusel on vahetu mõju hinnatavale ETT keskkonnatoimele;
5. rakendatavad mõõtestandardid ja/või mõõtemetodid; kui on olemas harmoneeritud standardid, mille viitenumbrid on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, tuleb toimida vastavalt nendele standarditele;
6. andmed vastavushindamise kohta otsuse 93/465/EMÜ alusel
 - kui tuleb kohaldada mõnda moodulist A erinevat moodulit: antud mooduli valiku põhjused,
 - vajadusel kolmandate isikute kinnitamise ja/või sertifitseerimise kriteeriumid,

kui erinevad EÜ eeskirjad sätestavad ühe ja sama ETT jaoks erinevad moodulid, tuleb kohaldada rakendusmeetmes antud nõude kohta sätestatud moodulit;
7. teave, mida tootja peab edastama, eriti tehniliste dokumentide üksikasjade kohta, mis on vajalik ETT rakendusmeetmele vastavuse kontrollimise lihtsustamiseks;
8. üleminekuperioodi pikkus, mille jooksul liikmesriigid peavad lubama viia turule ja/või võtta kasutusele ETTd, mis vastavad rakendusmeetme vastuvõtmise päeval nende territooriumil kehtivatele eeskirjadele;
9. rakendusmeetme hindamise ja ülevaatamise muutmise kuupäev, võttes arvesse tehnika arengu kiirust.

VIII LISA

Lisaks põhilisele õiguslikule nõudele, et eneseregulatsiooni algatused peavad olema vastavuses kõikide EÜ asutamislepingu sätetega (eriti siseturgu ja konkurentsi käsitlevate eeskirjadega) ja samuti ühenduse rahvusvaheliste kohustustega, sealhulgas mitmepoolsed kaubanduseeskirjad, käesoleva direktiivi raames võib rakendusmeetme alternatiivina eneseregulatsiooni algatuste sobivuse hindamisel lähtuda järgmisest mittetäielikust nimekirjast:

1. Osalemise avatus

Eneseregulatsiooni algatused peavad olema avatud kolmandate riikide ettevõtjatele nii ettevalmistavas etapis kui ka rakendusetapis.

2. Lisaväärtus

Eneseregulatsiooni algatused peavad läbi nende alla kuuluva ETT paranenud keskkonnavalase tulemuslikkuse tooma kaasa lisaväärtust (rohkem kui tavaline äritegevus).

3. Representatiivsus

Eneseregulatsioonis osalev tööstus ja seotud ringkonnad peavad võimalikult väikeste eranditega esindama asjassepuutuva majandussektori suurt enamust. Hoolt kantakse konkurentsieskirjadest kinni pidamise eest.

4. Kvantifitseeritud ja astmelised eesmärgid

Sidusrühmade määratletud eesmärgid tuleb sõnastada selgelt ja ühemõtteliselt, alustades hästimääratletud alustest. Kui eneseregulatsiooni algatus hõlmab pikka ajavahemikku, siis võetakse kasutusele vahe-eesmärgid. Eesmärkide ja vahe-eesmärkide täitmist peab olema võimalik kontrollida taskukohasel ja usutaval viisil, kasutades selgeid ja usaldusväärseid näitajaid. Uurimisteave ja teaduslikud ning tehnoloogilised andmed peavad nende näitajate arendamisele kaasa aitama.

5. Kodanikuühiskonna kaasamine

Läbipaistvuse tagamiseks tuleb eneseregulatsiooni algatused avaldada Interneti ja teiste elektroonilise teabe levitamise vahendite abil.

Sama kehtib vahe- ja lõpparuannete kohta. Eneseregulatsiooni algatuste kohta tuleb arvamust küsida sellistelt sidusrühmadelt, nagu liikmesriigid, tööstus, keskkonnaga tegelevad VVOd ja tarbijate ühendused.

6. Seire ja aruandlus

Eneseregulatsiooni algatused peavad sisaldama hästikavandatud seiresüsteemi, kus on selgelt määratletud nii tööstuse kui sõltumatute kontrollijate kohustused. Eesmärkide saavutamist kutsutakse jälgima komisjoni talitused koostöös eneseregulatsiooni algatuse osapooltega.

Seire ja aruandluse kava peab olema detailne, läbipaistev ja objektiivne. Otsustamine, kas vabatahtliku kokkuleppe või mõne muu eneseregulatsiooni meetme eesmärgid on saavutatud, jääb komisjoni talituste ülesandeks, keda abistab artikkel 19 lõikes 1 viidatud komitee.

7. Eneseregulatsiooni algatuse haldamise kulutasuvus.

Eneseregulatsiooni algatuste haldamise kulu ei tohi võrrelduna selle eesmärkide või teiste olemasolevate poliitiliste instrumentidega põhjustada ebaproportsionaalset halduskoormust.

8. Säästvus

Eneseregulatsiooni algatused peavad vastama käesoleva direktiivi poliitilistele eesmärkidele, sealhulgas integreeritud lähenemisele ja olema kooskõlas säästva arengu majandusliku ning sotsiaalse mõõtmega. Kaasata tuleb tarbijate huvide kaitsmine (tervis, elukvaliteet ja majanduslikud huvid).

9. Algatuse kooskõla

On tõenäoline, et eneseregulatsiooni algatused ei too kaasa oodatavaid tulemusi, kui teised asjaolud ning algatused — turu surve, maksud ja siseriiklikud õigusaktid saadavad osalejatele vastakaid signaale. Poliitika järjepidevus on selles osas esmatähtis ja seda tuleb algatuse mõjusust hinnates arvesse võtta.
